

Čtvrtek, 12. března 2015

P8_TA(2015)0080

Situace ve Venezuele

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele (2015/2582(RSP))

(2016/C 316/22)

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci ve Venezuele, především usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele ⁽¹⁾ a usnesení ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele ⁽²⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 20. dubna 2012 o právním zajištění evropských investic mimo Evropskou unii ⁽³⁾,
 - s ohledem na tisková prohlášení mluvčího místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové ze dne 23. února 2015 o zatčení primátora města Caracas Antonia Ledezmy a o situaci ve Venezuele,
 - s ohledem na prohlášení mluvčího generálního tajemníka OSN ze dne 26. února 2015 k situaci ve Venezuele,
 - s ohledem na prohlášení generálního tajemníka Unie jihoamerických národů (UNASUR) a bývalého prezidenta Kolumbie, Ernesta Sampera ze dne 25. února 2015 k situaci ve Venezuele a k úmrtí 14letého studenta Kluiverta Roy,
 - s ohledem na prohlášení Meziamerické komise pro lidská práva (IACHR) ze dne 24. února 2015,
 - s ohledem na stanovisko, které dne 26. srpna 2014 vydala pracovní skupina pro svévolné zadržování Rady pro lidská práva při Valném shromáždění OSN,
 - s ohledem na prohlášení, které dne 20. října 2014 vydal vysoký komisař OSN pro lidská práva o zadržování demonstrantů a politiků ve Venezuele,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, jehož je Venezuela smluvní stranou,
 - s ohledem na zprávu organizace Amnesty International za rok 2014/2015 ze dne 25. února 2015 nazvanou „Stav lidských práv ve světě“ a na zprávu organizace Human Rights Watch o Venezuele ze dne 12. února 2015 nazvanou „Nová pravomoc pro armádu: potlačovat demonstrace“,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 a čl. 123 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že dne 19. února 2015 byl Antonio Ledezma, který byl již dvakrát demokraticky zvolen primátorem hlavního města Caracas a je jedním z opozičních vůdců, svévolně zadržen silně vyzbrojenými důstojníky Bolívarovské zpravodajské služby (Sebin), kteří však nepředložili zatykač, ani žádný jiný důkaz toho, že by se dopustil jakéhokoli trestného činu; vzhledem k tomu, že po svém zadržení byl Antonio Ledezma obviněn z trestných činů spolčení a spojení za účelem páčání trestné činnosti – které jsou ve Venezuele přísně trestány odnětím svobody – a uvězněn ve vojenském vězení Ramo Verde;
- B. vzhledem k tomu, že zadržovat civilisty ve vojenském vězení je v rozporu s mezinárodními standardy; vzhledem k tomu, že Venezuela má povinnost zaručovat život, důstojné zacházení a bezpečnost všem osobám, které jsou zbaveny osobní svobody, a zaručovat podmínky ve věznicích odpovídající příslušným mezinárodním standardům;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P7_TA(2014)0176.

⁽²⁾ Přijaté texty, P8_TA(2014)0106.

⁽³⁾ Úř. věst. C 258 E, 7.9.2013, s. 84.

Čtvrtek, 12. března 2015

- C. vzhledem k tomu, že prezident Nicolás Maduro oznámil ve vysílání státního rozhlasu a televize, že byl zmařen údajný plán namířený na destabilizaci jeho vlády prostřednictvím státního převratu, do něhož byli údajně zapojeni vedoucí představitelé předsednictva Koalice pro demokratickou unii, poslankyně Národního shromáždění María Corina Machadová a poslanec Julio Borges, včetně primátora Caracasu Antonia Ledezmy; vzhledem k tomu, že uvedeným představitelům opozice je připisován rovněž plán atentátu na opozičního vůdce Leopolda Lópeze, který je již více než rok zadržován ve vojenské věznici; vzhledem k tomu, že od svého zadržení byl López podroben fyzickému a psychickému týrání a byl umístěn v samovazbě;
- D. vzhledem k tomu, že prezident Maduro ohlásil rovněž údajné zahraniční spiknutí, plány na destabilizaci a pokusy o atentát, o nichž se při několika příležitostech zmiňovala národní vláda;
- E. vzhledem k tomu, že vůdci demokratické opozice byli již několikrát opakovaně a nepodloženě obviněni z účasti na údajných plánech na destabilizaci a přípravu státního převratu; vzhledem k tomu, že se dále stupňuje zastrahování a týrání uvězněných opozičních vůdců a studentů, kteří se v roce 2014 zapojili do protestů; vzhledem k tomu, že Leopoldo López, Daniel Ceballos a další opoziční politici jsou i nadále svévolně zadržováni, že María Corina Machadová byla nezákonně a svévolně zbavena funkce a mandátu a přinucena opustit venezuelský parlament a že venezuelská vláda vyhrožuje poslanci Juliu Borgesovi, že ho zbaví immunity;
- F. vzhledem k tomu, že se lze domnívat, že byla porušena presumpce nevinoty, pokud je osoba, která byla obviněna ze spáchání trestného činu, umístěna do vyšetřovací vazby, aniž by toto opatření bylo řádně odůvodněno, neboť v takovém případě se z vazby stane spíše kárné opatření než snaha o předběžnou opatrnost;
- G. vzhledem k tomu, že místní a mezinárodní organizace uvádějí, že rok po pokojných demonstracích očekává více než 1 700 demonstrantů soudní řízení, více než 69 je vězněno a přinejmenším 40 osob bylo při demonstracích zabito a jejich vrahové nebyli pohnáni k odpovědnosti; vzhledem k tomu, že policie, členové národní gardy a násilné a nekontrolované skupiny provládních ozbrojenců protesty potlačují za použití neúměrné a systematické síly;
- H. vzhledem k tomu, že jak dne 24. února 2015 konstatovala organizace Human Rights Watch, nesmí demokratický stát kriminalizovat vůdce politické opozice a musí zaručit účast všech skupin společnosti na politickém životě země spolu s lidskými právy osob hlásících se k opozici;
- I. vzhledem k tomu, že soudci nejvyššího soudu veřejně odmítli zásadu dělby moci, veřejně se zavázali, že budou podporovat politický program vlády a opakovaně rozhodli v její prospěch a souhlasili s ignorováním lidských práv ze strany vlády; vzhledem k tomu, že v prosinci 2014 jmenovala provládní většina v národním shromáždění 12 nových soudců nejvyššího soudu hlasováním prostou většinou poté, co se jim nepodařilo získat dvoutřetinovou většinu, pro niž by byla nezbytná konsenzuální dohoda s opozicí;
- J. vzhledem k tomu, že dekret ministerstva obrany č. 8610 umožňuje armádě použití střelných zbraní při kontrole „veřejných shromáždění a pokojných demonstrací“; vzhledem k tomu, že článek 68 venezuelské ústavy zakazuje použití střelných zbraní a toxických látek pro účely kontroly pokojných demonstrací; vzhledem k tomu, že podle mezinárodních standardů by využívání vojenských složek v operacích na zajištění veřejné bezpečnosti mělo být omezené;
- K. vzhledem k tomu, že dne 24. února 2015 byl v průběhu demonstrace týkající se nedostatku potravin a léků v San Cristóbalu (stát Táchira) zastřelen 14letý student Kluivert Roa, který se tak stal první obětí poté, co bylo k potlačení protestních akcí povoleno použití střelných zbraní; vzhledem k tomu, že dne 25. února 2015 uvedlo nejvyšší státní zastupitelství, že jeden policista byl kromě dalších trestných činů obviněn také z úmyslného zabití;
- L. vzhledem k tomu, že svoboda projevu a právo účastnit se pokojných demonstrací patří k základním principům demokracie; vzhledem k tomu, že bez dodržování základních svobod a práv všech občanů není možné zajistit rovnost a spravedlnost pro všechny; vzhledem k tomu, že podle řady zpráv čelí sdělovací prostředky stále více cenzuře a zastrahování;

Čtvrtek, 12. března 2015

- M. vzhledem k tomu, že Venezuela je zemí s největšími energetickými zásobami v Latinské Americe; vzhledem k tomu, že lidé ve Venezuele trpí závažným nedostatkem základních komodit, že se zdvojnásobily ceny potravin a byl zpřísněn přidělový systém; vzhledem ke skutečnosti, že neschopnost státu prosazovat právo a udržovat pořádek a rostoucí politická polarizace vedly k tomu, že se Venezuela stala jednou ze zemí s nejvyšší mírou násilí na světě;
- N. vzhledem k tomu, že pouze dodržování základních práv a svobod a konstruktivní dialog založený na respektu a vedený v duchu tolerance mohou pomoci vyvést zemi z této vážné krize a překonat obtíže, které ji v budoucnu čekají;
- O. vzhledem k tomu, že vláda a opozice zasedly k jednacímu stolu („Mesa de Dialogo“), avšak jednání bylo bezvýsledně přerušeno;
- P. vzhledem k tomu, že článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoví, že evropské investice do třetích zemí jsou zásadním prvkem společné obchodní politiky EU, a jsou tedy nedílnou součástí její vnější činnosti, a vzhledem k tomu, že podle Lisabonské smlouvy jsou přímé zahraniční investice ve výlučné pravomoci EU, jak stanoví čl. 3 odst. 1 písm. e), článek 206 a článek 207 SFEU;
- Q. vzhledem k tomu, že venezuelská vláda je obzvláště povinna dodržovat zásady právního státu a mezinárodního práva, neboť dne 16. října 2014 byla zvolena nestálým členem Rady bezpečnosti OSN;
1. připomíná, že je hluboce znepokojen zhoršující se situací ve Venezuele a odsuzuje používání násilí proti demonstrantům; v souladu s žádostmi několika mezinárodních organizací a organizací OSN vyzývá venezuelské orgány, aby neprodleně propustily Antonia Ledezmu, Leopolda Lópeze, Daniela Ceballose a všechny pokojné demonstranty, studenty a opoziční předáky, kteří byli svévolně zadrženi za to, že vykonávali své právo na svobodný projev a svá základní práva; vyzývá venezuelské orgány, aby stáhly nepodložená obvinění namířená proti těmto osobám;
 2. vyzývá venezuelské orgány, aby zajistily, aby byla Antoniu Ledezmovi, Leopoldo Lópezovi, Danielu Ceballosovi a všem ostatním politickým vězňům poskytována veškerá lékařská péče, kterou potřebují, a aby byl jejich rodinám a právníkům, které si sami zvolí, k nim neprodleně umožněn soukromý a pravidelný přístup; vyjadřuje hluboké znepokojení nad zhoršujícím se zdravotním stavem těchto vězňů;
 3. vyzývá venezuelskou vládu, aby zastavila politickou perzekuci a represi demokratické opozice, porušování svobody projevu a svobody shromažďování, a naléhavě ji žádá o ukončení cenzury sdělovacích prostředků; připomíná státním orgánům, že opoziční hlasy jsou nezbytným předpokladem demokratické společnosti;
 4. odsuzuje zastřelení Kluiverta Roy a šesti dalších studentů a vyjadřuje soustrast jejich rodinám; vyzývá vládu, aby odvolala nedávno zveřejněné usnesení č. 8610, které umožňuje bezpečnostním jednotkám používat potenciálně smrtící sílu, stříelné nebo jiné potenciálně smrtící zbraně, k potlačení občanských protestů, což je v rozporu s článkem 68 venezuelské ústavy;
 5. vyzývá venezuelskou vládu, aby dodržovala ústavu své země a plnila své mezinárodní závazky, pokud jde o nezávislost soudů, právo na svobodu projevu, sdružování a pokojné shromažďování a politický pluralismus, neboť se jedná o základní principy demokracie; vyzývá venezuelskou vládu, aby obráncům lidských práv a nezávislým nevládním organizacím vytvořila prostředí pro vykonávání legitimní činnosti na podporu lidských práv a demokracie; zdůrazňuje, že jakožto nestálý člen Rady bezpečnosti OSN je venezuelská vláda obzvláště povinna dodržovat zásady právního státu a mezinárodního práva;
 6. vyzývá venezuelskou vládu, aby zajistila, že obvinění budou rychle a nestranně vyšetřena, všechny případné trestné činy budou potrestány, a bude přítom plně dodržena zásada presumpce nevinny a řádného právního procesu; připomíná, že dodržování zásady dělby moci má v demokratickém uspořádání klíčový význam a že soudnictví nesmí být využíváno jako politická zbraň; vyzývá venezuelské orgány, aby zajistily bezpečnost všech občanů v zemi bez ohledu na jejich politické názory a politickou příslušnost;

Čtvrtek, 12. března 2015

7. vyjadřuje znepokojení nad tím, že nové protesty by mohly vést k dalšímu násilí, které by jen prohloubilo propast mezi postojí vlády a opozice a ještě více by polarizovalo citlivý politický vývoj, který ve Venezuele probíhá; vyzývá zástupce všech stran a skupin venezuelské společnosti, aby ve svých činech i výrociích zachovávali klid; varuje před jakýmkoli kroky, které by mohly vést k napětí a ke zhoršení situace, což by mohlo mít za následek ztrátu legitimacy demokratické opozice a její postavení mimo zákon nebo zrušení voleb;
 8. je znepokojen skutečností, že ve volebním roce je politická opozice obětí svévolného zadržování a útoků, jež mohou zpochybnit legitimitu a výsledek volebního procesu;
 9. s ohledem na nadcházející volby do parlamentu vyzývá venezuelské úřady, aby toto období využily pro zahájení inkluzivního politického procesu založeného na konsenzu a společné odpovědnosti a vycházejícího ze skutečného celonárodního dialogu se smysluplnou účastí všech demokratických politických sil, který bude veden v rámci demokracie a právního státu a za plného dodržování lidských práv; vyzývá také obě strany, aby diskutovaly o nejvážnějších problémech, jimž země čelí, s cílem provést nezbytné hospodářské a správní reformy; vyzývá venezuelské úřady, aby zajistily konání svobodných a spravedlivých parlamentních voleb v rámci plně inkluzivního procesu a za účasti všech demokratických aktérů; vyzývá všechny politické aktéry, aby vedli politický boj v mezích ústavního pořádku a odolali případnému tlaku k vyhocení svých aktivit;
 10. vyzývá regionální partnery Venezuely, jako je Unie jihoamerických národů (UNASUR) a Organizace amerických států, aby otevřeli cesty pro dialog a vzájemné pochopení mezi stranami, které jsou v konfliktu, a zaručili veřejnou ochranu a bezpečnost společně s návratem ke klidu a normální situaci ve Venezuele;
 11. naléhavě vybízí EU, členské státy a mezinárodní společenství, aby učinily odpovídající prohlášení a přijaly kroky s cílem vyjádřit svou solidaritu s venezuelským lidem v tomto obtížném období;
 12. naléhavě vybízí Komisi a Radu, aby přezkoumaly a přijaly veškerá opatření nezbytná k ochraně evropských zájmů a dodržování zásady právní jistoty pro evropské společnosti činné ve Venezuele;
 13. žádá Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), delegaci EU i delegace členských států ve Venezuele, aby nadále úzce sledovaly vyšetřování a soudní jednání týkající se čelných představitelů opozice; připomíná svou žádost o vyslání delegace *ad hoc* Evropského parlamentu s cílem posoudit situaci ve Venezuele a zahájit co možná nejdříve dialog se všemi stranami zapojenými do konfliktu;
 14. připomíná svou nadcházející žádost místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby vyzvala k okamžitému propuštění demonstrantů, kteří byli od začátku protestů svévolně zatčeni;
 15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládě a Národnímu shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, Evropsko-latinskoamerickému parlamentnímu shromáždění a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.
-